

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.
Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁL

Adaptította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2 K 40

Petrozsénynél visszavertük az oláhokat

A legújabb harctéri hírek

Budapest, szept. 9.

Keleti hadszíntér:

A petrozsényi hátsági ut két oldalán lefolyt harcokban csapataink ellenséget eredeti állásától négy kilométerre visszavetették ezt a hadi erő csoportunkat a jobb szárnya ellen irányult új erős ellenséges támadás következtében előbbi állásaiba vontuk vissza, az ellenség ismételt kísérletei, hogy gyalogsággal és lovassággal a Csikszeredától nyugatra emelkedő magaslatok ellen törjön előre meghiúsultak.

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg harcveronaia. Nahy ellen intézett többször ellenséges haderőknek a Caibo völgytől keletre emelkedő magaslatok ellen intézett többszöri roham után ellenség ennek a harcveronaszakaszának egyes részeit elfoglalta.

Kárpáti harcveronalunk többi részén tegnap aránylag nyugalom volt, keletgatiában Brzezanytól délkeletre és délre az ellenség tegnap újból megkísérelte vonalaink áttörését azonban nagy veszteségei mellett mindenütt visszavertük különösen kiemelendő a vidéken küzdő török csapatok bátor magatartása e harcokban ellenség egyszer embert fogtunk el és öt gépfegyvert zsákmányoltunk.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg harcveronala helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

Az ellenséges tűzérési tűz a monte santo és a tengerközti harcveronalon délután élénk volt. Olaszok a tyrol harcveronalnak is több szakaszát eredménytelenül lötték, egyes helyeken előtörést megkísérelő ellenséges járőröket és osztagokat visszavetettünk. Egy olasz léghajó bombákat dobott le, de kárt nem okozott.

Délkeleti hadszíntér:

A os. és kir. csapatoknál nincsen változás.

Höfer, altábornagy.

Makó és a menekültek

Makó, szept. 9.

Ma délután Csanádvármegye ösi székházában fontos értekezlet lesz a menekültek ügyében. Ezen a gyűlésen nemcsak gondolkosabb emberek fogják eszméiket váltani arról, hogy hogyan is lehetne rendszert önteni abba a nagy humanus akcióba, amely felelősen akarja a menekültekkel szenvedéseiket.

Csanádmegye főispánjának ezen nemes akciójában részt vesz és kér minden makói ember pártállására való tekintet nélkül. Sőt minden makóiak kötelessége támogatni és segítséget nyújtani ebben a munkában a főispánnak, kit a menekültek segítségét illetőleg a legnemesebb intenciók vezérnek.

Ép az bátorít fel benőntet is arra, hogy bírálat tárgyává tegyék azt ami eddig történt s igen rövid irányítást mutassunk arra nézve, hogy mit tartunk a leghelyesebbnek a mai kipkódó kapkodó intézkedések helyett.

Elő a menekültek nyilvántartása. A mai nyilvántar ási rendszer rossz és emellett igen sok dolgot ad a hatóságoknak, amelyek ilyenformán a makói dolgokat, a mi ügyeinket hanyagolják el ami szintén elég nagy baj.

Ha kenyérjegy cédulára és lisztösszeírásra volt elég munkaerő úgy erre is lenne, sőt erre jobban lenne, mert a menekültek között igen sok intelligens ember van, akik így munkához is jutnának s a menekültek nyilvántartása a helyi hatóságok igybevételé nélkül a legtöbbszörösen el volna végezve.

Ami most már az ellátásokat és elhelyezéseket illeti, szegyeilentünk kell, hogy derék, hontalanná vált erdélyi véreink nagy része holmi lépkonyhaszerű tömeg élelmezésben részesülnek. Szegyeijük, hogy nagy részüket már a lakás bereseknél megnyuizát. S égyeljük, hogy az Uri utcában azt mondják egy lakást kerő menekültek, hogy csak az egész lakást adják bérbe azt is csak úgy ha 6 évre veszik ki, évenként 1000 összesen 6000 koronáért. Ezt a lakást a rendőrségnek kéne kibérelni, megérdemelné aki ennyit is így kér a menekültektől s pedig tölte a napokat a rendőrségi fogdában.

Mit szépsítsünk a dolgokon?

Pizzok utóórások vannak és akadnak ezekkel el kell bánni. erről nem lehet Makó város községe mely alapjában véve jelszavak nép.

Az újsorásokkal és akik a menekültekkel így bánnak hadd jöjjen a rendőrségtány ur által kiállításba helyezett „embertelen megterítés”.

Amde nem arról van szó Arról hogy a menekültek ügyét hogyan intézzük el jól és gyorsan, úgy hogy egy kis, de nagyon kis bizottság ossza szét a menekülteket mindazon makói családokhoz, akik tehetősek hogy menekülő erdélyi véreink között legyenek nátnak. Tessék a hatóságoknak beszállásolni a menekülteket oda ahol hely is van, annivaló is van, mert van hely is annivaló is bőven. Mi Makó gazdag város vagyunk. Jó szívünk is van, csak a kellő erőtű hatósági irányítás hiányzik.

A menekültek gyermekei számára pedig rekvirált son tejet a főispántur ehhez joga van a főispán urnak s megis fogja tenni, mihelyt megtudja, hogy a menekültek gyermekeik számára még pénzért sem tudnak tejhez jutni.

Egy kettőre ellehet intézni a menekültek ügyét. Nem kell hozzá más semmi, miat hatósági erőt amiben pedig nem szabad hogy hiány legyen. A menekültek ügyét csak így lehet megoldani, mert mihelyt lankad az erőt, felűt fejt a szerencsétlen kapzsiság és uzsora, amit ugy látszik nem lehet kiirtani a lelkekből és egyezsek szivéből.

Lesz-e koncentrációs kabinet?

Apponyi, Andrássy és Tisza állásponjtj.

Politikai körökben újra aktuálisá vált a koncentrációs kormány alakításának kérdése. A kombinációk e tekintetben tegnap közvetlenül a zárt ülés után indultak meg újra és a folyosóra élénk eszmecsere fejlődött ki a koncentrációs kabinet lehetsége fölött.

gróf Apponyi Albert

Állásponjtja ebben a kérdésben a következő:

Apponyi Albert a jelen képviselőháza nem tartja minden tekintetben alkotmányosnak. Szerinte ez a parlament egy önmaga által alkotott törvény alapján önmagának

adott privilégiumot, úgy hogy ilyen körülmények között ezek a parlamentek még fokozottabb mértékben kell gyakorolnia az ellenőrzést önmagával szemben. Ebben a parlamentben a háberu nagy kérdései ben el kell némuini a pártsemponeteknak és ő a maga részéről készséggel nyújt bétejobbet a munkapárti tagjainak s arra is hajlandó, hogy azt az óriási felelősséget, a melyet egyetlen férfi nem bír elvi seml, levigyük Tissa István válláról. Ma egy áll a helyzet, hogy akár külügyi, akár hadügyi, akár kormányati, akár élelmiszeri kérdésben kell dönteni, vagy intézkedni, Tissa István kezében van minden hatalom, viszont őt eri a legtöbb ódium. A maga részéről az ország érdekében helyesnek tartaná, ha az ország letehetősebbjei az őket megillető helyre állíthatnának.

Gróf Andrássz Gyula

Álláspontja a következő: Gróf Andrássz Gyula a felelősség kérdésében helyesül Apponyi álláspontját, de azt éhajtja, hogyja többség a felelősség megosszására való hajlandósága telttel is bizonyítsa be. Ez idő szerint egyetlen párt tölt be minden állást. A külügyminis-tertől kezdve a legutolsó bakteriz csak azt követik ki a ki a munkapárt hiva. Holott a mai rendkívüli időkbén a nemzet legjobbjait tehetőségük szerint részleteni kellene az állam kormányásában és a felelősség érvényesítésében bármilyen kel-lene tekinteni.

A mai isztérinök emberfeletti munkát végez. A parlamentben is órák hosszára át egyedül ő felel az ő szeméi helyett Kálpolitikai és belpolitikai kérdésben egyaránt ő áll helyt; minden részort-kérdésben ő intézkedik és nyújt válat magára, a mi egy Napoleonnak is sok volna. Szerinte a felelősség kérdését meg kellene még az előtt eszteni, mielőtt az elkövetett hibák miatt a nemzet szélesebb rétegeiben beállhatna az elkeseredés.

Rakovszky István

Álláspontja a következő: Kiván-tonnak tartja a nemzet teljes önszámakodását és azt is, hogy az ellensék részt vegyen a kormányásában, mert csak így viselheti a felelősséget. Szerinte az ellensék hajlandó ebben a kérdésben szemé-lyi áldozatára is.

Gróf Tissa István

Álláspontja a következő: Hajlandó a felelősséget másokkal az megosztani, de elsősorban szük-séges, hogy az objektív tehetősége teremtesék meg annak az a moss férának, amelyben kölcsönös egyet-értéssel létre lehet hozni a harmó-nikus együttműködést.

As ellensék vezetői gróf Tissa István álláspontjával szívesnek megelékedve és azt látják, hogy a munkapárti körében sem talál a koalíciós kormányzat eszméje olyan meleg fogadtatásra, mint az ellen-sék várta volna. Et őt tekintve értesülésünk szerint személyi akadályai is vannak a pártok tejesen harmónikus együttműködésének. Az ellensék ugyanis feltétlenül ragaszkodik Burián távozásához és gróf Andrássz Gyula külügyminis-ter-ségéhez.

A munkapártban elterjedt hírek szerint pedig ha Burián hajlandó volna is aljáról lemondani, az esetben nem gróf Andrássz Gyula, hanem gróf Forgách János lenne a külügyminis-ter. Ittiasai körében ezt a híresztelést nem tartják komoly-nak, mert az ellensék felelősége szerint gróf Forgách János, mint Burián eddigi munkatársa, tejesen részese azoknak a hibáknak, a melyek miatt az ellensék Burián felelősségre vonását sürgeti.

Hogy menekültek Makóra a fogarasiak

Rémes éjszaka

Makó, szept. 9.

A csanádmegyébe és Makóra menekült fogarasiak elbeszélése a menekülés éjszakájáról, rémesen bevilágít azozba a borzalmakba, melyet szerencsésen ideszakadt véreink végig szenvedtek. Áljon is egy hiteles elbeszélés a fogarasi meneküléséről, amiből mindent megalkothatja magának, azt a szörnyű képet, hogy mit is jelent egy ilyen menekülés.

A menekülés Fogarasról volt a legnehézebb. Hétezerre rugott Fogaras lakosainak száma. Ezek között csaknem négyezer volt a magyarok száma, esernél több a szászoké s csak kétezer a román. Mikor kétségtelessé vált, hogy az ellenséges haderő közeledik a város felé, utottak. Ki ki, ahogy tudott, amerre látott. A főlispán nem volt odahaza. Néhány nappal a hadüzenet előtt elment vadászatra s a havarok között nem érie el a háboru kitörésének híze. A megye

futárokat küldött utána, azok se tudták megtalálni. Az alispán, aki még vasárnap este értesült a románok meglepetésszerű támadásáról, kidoboltatta, hogy mindenképpen csomagoljon s utazzék sürgősen az ország belsejébe. Nyomban intézkedett is, hogy a pályaudvaron menekülővona-ok álljanak készen.

A lakosság kétségbeesetten keresett utazási és menekülési alkalmakat. Fuvarosokat hírszolt, akik elvigyék a fővonal valamelyik legközelebbi állomására. Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka esoporok-ban járták be az emberek a várost, besörgettek minden házba, ahol kocsit és lovat sejtettek, de senki sem akarta őket vinni. A Fogarasi Takarékpénztár és a Fogarasi ö-kezesésli egyesület, mind a kétfő el-kelő és gazdag pénzintézet Erdélyben, nem tudtak biztos helyre vinni értékeiket. Teljes volt a fel-fordulás. Az alispán éjféltájban esendőröket rendelt, ki, hogy azok rekviráljanak fuvarosokat. Az emberek lakásaika nyitva, jószágai-ka gazdátlanul hagyva, százával, eszével indultak meg a sötét éj-szakában torony irányában Homoród és Segesvár felé. Nagynemen sikerült a két pénzintézet számára esendőrök segítségével kocsit találni. Az értékeket felrakták, a bankhivatalnokok hozzátartozói a lada tetjére ültek és így indultak neki az utnak. Puskaropogás, ágyudörgés kísérte őket, égő fal-vak lánja viágot a sötét éjszaka-ban. A lovak minden pillanat-ban megriadtak s eszükem kifordultak a kocsikat.

A segesvári pályaudvaron talál-kostam egyik fogarasi bank igaz-gatóval és családjával. Ők mond-ják el szeiket a rémségeket. Farad-tan, összerögtten, az átőt isgal-maktól megviselten ültek a penzes ládák tetején. Alig volt emberi formájuk. Közben egyik menekülő vonat a másik után szaradt kö-rösztül az állomáson, mind tele volt, egyiara se fértek fel és csak kétden este, a segesvári állomáson való huszonnégy óras veszteglés után tudtak a pénzüket utnak iadulni Budapest felé. Így menek-ült Fogaras.

Makói hagyma — a király asztalán

Két vaggon hagymát szállítottak Makóról a királyi udvartartás számára

Makó, szept. 9.

A makói hagyma világhírű jó-minősége eljutott azoknak fülébe is, akik Ófelsége konyháját veselik intézik.

A királyi udvartartás számára ezidén először, de nem utoljára, Makóról szállítottak hagymát. Makói hagymával fogják eszentel ké-szíteni Ófelsége edeleit, s ezzel a ténnyel aztán a makói hagyma udvarképes lett. Szabadon jelenik meg a király konyháján, asztalán.

A mult het valamelyik napján Ófelsége udvartartása az Ehrenfeld és Spitz céghez fordult, hogy hajlandó volna e a cég a királyi udvartartás számára 2 vaggon hagymát es fozhagymát szállítani. A cég persze örömmel vállalta el a megisztelő megbízást, mire az udvartartás egyik megbízottja lejött Makóra s avette a két vaggon hagymát.

A királyi udvartartás számára persze joi uaaa néatek, hogy milyen hagymát szállítsanak s igaz-zan mondhatni, hogy minden hagy-mafej ami az udvartartás számára ment akármelyik kiállításra kiün-tetést nyert volna.

Persze sokan azt hiszik, hogy a szállítással valami baj es fenn-asadás volt, aminthogy most szu-nerei a szállítás. Ezt a kúdeményt akadály nélküli továbbítottak.

Most már aztán tudni fogják a királyi udvarban is milyen kitűnő a makói hagyma. S hogy a makói nép is kitűnő, azt meg Ófelsége még jobban tudja a 46 osok hősi esztéketeiből, amely negyveona-tosok között a mi fiánk egyre-másra aratják a legszebb diada-oka-t.

Egy mindenese leány

ki a menekültek közül Makón akar letelepedni és barátságos oshozni találni jelen korszak lapunk szerkesztőjében.

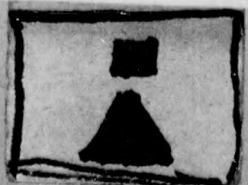
Meghívó.

A makói első keresztény fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1916. évi szeptember hó 10-én délelőtt 11 órakor a makói kath. kör társalgó termében tartja

II. évi rendes közgyűlését

melyre a tagok és a Központ tisztelettel meghívotnak azzal a megjegyzéssel, hogy ha a tagok kellő számmal nem jelennek meg, akkor a közgyűlés szeptember hó 24-én ugyanabban ez időben és helyen fog megtartatni, mely tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozat-képes lesz.

Az igazgatóság.

NAPI HIREK

Makó, szept. 9.

A Fogarasi alispán és tisztikar Makón. Fogarasi vármegye alispánja és tisztikara ma este érkeznek Makóra. Kisérőjükben mintegy 150 menekülő család van. A tisztviselők legnagyobb része esz ládestal együtt jön.

A Nádassy színtársulat — az erdélyi menekültekért. A Nádassy színtársulat derék igazgatójakkal ötökön derekasan kivesszik részüket abból a nemes mosgatólomból, mely az erdélyi menekültek nyomorát enyhíti. Nádassy József színtársulat és társulata 300 koronát adományoztak az erdélyi menekülteknek. Ez csak egyelőre való adomány volt. Csütörtök este azonban a színházban oly előadást rendeznek, melynek jövedelme az erdélyi menekülteké. A csütörtök esti jótékony színelőadásra mely alkalommal „Néai” a glazovicsi szép sváblány kerül színre, már most felhívjuk a közönség figyelmét, amelynek ily módon is alkalma nyílik jó tetteket gyakorolni. A színtársulat nemcsak példája bizonyára csatlakoztatását fog kelteni Makón.

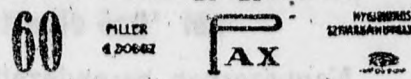
Levél a harcterről. A harc téről a következő sorokat kaptuk. Üdvözlök a kezdeteként az egészségesek vagyunk és a Makói honleányokat Csávás Imre tisz. d. s. Zsira László tisz. edes, Berka János honv. M. kir. 202. honv. gy. dandár 28. m. sz. 4. száz. d. Tábori posztján.

Felhívatik Krausz Sándor Krausz Lajos és ennek három gyermeke, valamint Dávid János, felesége és öt gyermeke fogarasi menekültek, hogy címüket azonnal közöljék Stern J. cég festék kereskedésében.

Beiratkozás a református iskolákba. Szeptember 11., 12. és 13. én történik, a honvédi I és II. osztály a f. tanévben a tanító bevonulása miatt szünetelni fog. Felhívatik az érdekeltek szülői, hogy ezen osztályokba való gyermekeiket a Bajsa utcai állami iskolába irassák be. Ref. iskolazsók.

Anyakönyvi hírek. Házasságok kötötték: Kna József Iovasky Emillival. Házasságra jelentkeztek: Báló Mihály Kis Viktoriával. Elhaltak: Szócs László 76 éves, Sítes Albertné Szelyosi Rebeka 52 éves, Zimányi János 5 éves, Török Ferenc 2 napos, Batka Etel 12 éves, Gál István 24 éves. ösv. Szél Józsefné Madók Zsófi 86 éves, B. Pap Klára 4 éves.

Értesítő. Szives tudomására hozzuk, a tisztelt közönségnek, hogy a főtéri három gyógyszerár körül, a mai vasárnap délután 1 órától hétfő reggel fél 8 óráig Poor Endre szolgálja ki a gyógyszereket. Dölelött azonban mind a három gyógyszerár.

Főraktár Klein Gábor dohánykülönlegeségi áruházaiban.

Színház

MŰSOR.

Vasárnap délután 3 és fél óra-
kor olesó helyekkel „Mágnás Miska”, nagy operett.

Vasárnap este: „Derék Fridolin”
vig operett.

Hétfőn „Derék Fridolin”, vig
operett.

Kedden „Sulamith” (Jeruzsálem
leánya), néber dajáték.

„A derék Fridolin” (bemutató előadás).

Ma volt az első operett bemutatás amikor mind a három primadonnát ünnepeztette a közönség. „A derék Fridolin” mely előzőleg nagy sikerrel járta be a német színházokat a amely operettnek Budapest is rendkívüli sikere volt, tegnap este közönséget be hozták és olyan sikeres nagy sikert aratott amennyivel eddig csak a „Mágnás Miska” díszkedhetett. Revész Ionka és Helvey Erzsébet egymást mutatták felül a színpadon, a melyből kijött Nádassy Erzsébet, Réthy Margitnak is. A férfi szerepek nagyrésze is elsőrangú produkált, különösen: Remets Géza, Komlós és Réthy Imre. Ma nekik először jelentősebb szerepben Ádám Pált is pedig előnyösen. „A derék Fridolin” megérdemel még egy néhány Zsuffót háza!

* Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 és fél órai kezdettel a már oly nagysikerű aratott „Mágnás Miska” körül színterület is a két vezető szerepben Révész Ionkával és Komlós Vilmossal, de a többi szerepek is a legjelöltek. Vasárnap este börtönszínházban a már oly nagy sikert aratott „Derék Fridolin” körül színterület is a már oly nagy sikerű primadonna fellépésével, ugy hétfőn börtönszínházban ismét a „Derék Fridolin”-t adja színtársulatauk.

* „Sulamith.” Kedden ültja fel társulatunk ezt a gyönyörű zenéjét és meséjű néber dajátékot azt hisszük közönségünk mindig örömmel fogadja „Sulamith” felújítását.

Cimzserépet Réthy Margit fogja megkezdni, míg Abigailt Révész Ionka. De Helvey Erzsébet, Kényes Margit és K. Pintér Imma is fellép a darabban. Abszolent Torma Zsiga énekel, míg a három kérés komikus alakját Rónal, Kárthy és Ádám fogják alakítani. A harmadik kép keleti táncot Szabó Böske lejt. Ez érdekes felújítás íránt már is nagy mérvben nyilvánult a közönség érdeklődése.

Eladó üzlet és ház

Földeskon, 30 év óta fenn álló fakeskedés házzal együtt mázárállást miatt szabadkézből ELADÓ. Értekezni lehet a helyszínen a tulajdonossal.

Hirdetmény

Gera Imréné Joó Viktória tudatja, hogy a pusztán Kiskopancs mellett, Panyor Sándorné szomszédságában

1 kis hold földje

gabona alá kiadó. Továbbá a miklósi járandóban, Gerzanics szomszédságában 1 járandó, gabona vagy vetemény alá kiadó. Értekezni lehet

Gera Imrénével

tanya 431. sz. a., vagy Mészáros Antaléval, tanya 126. szám alatt.

Eladó vagy kiadó föld.

A víthalmi ödőben, Darócine szomszédságában

1 járandó eladó vagy felbe is kiadó.

Értekezni lehet Özv. Rikács Jánosnéval, Kerkapoly utca 1. szám alatt.

Egy kis kszal száma

a lelei ut men én, Ott Károly szomszédságában eladó.

Értekezhetni Joó Imrével, Petőfi-utca 16. sz. a.

Lóherelés.

Szeptember hó 14 én délelőtt a tájfajta telepen lóherelés lesz. Jöminőségű szénát a legmagasabb árban vesznek.

Taalor,

tájfajta telepkezelő.

Figyelem!

Felhívom a közönséget, hogy a kinek kukurlicatermése van és kosolja ninosen, annak a természetét a szárérté hatashordom.

Jelentkezni lehet:

Rankl Józsefnél

Kálvin utca 44. sz. a.

Allást kereső menekültek

Igen szép munkát végző menekült varónók házhoz, vagy üzleti megrendelésre munkát keresnek. Cím a kiadóban.

Menekültek minden foglalkozásra, állást keresnek. Cím a kiadóhivatalban.

Menekült férfi, ki nagy szeszüzlet tulajdonosa volt, szeszüzletben vagy bármilyen foglalkozásra állást keres. Cím a kiadóban.

Menekült kereskedő é, rőtős vagy fűszerüzletbe pénztárnoknő, vagy kiszolgálónő állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Földhaszonbérbeadás

Kollár Erzsébet tulajdonát képező és a kismombori 1294 sz. — tjkvben 1313/a hrsz. sz. alatt felvett 6 hold 1502 négyesszögű kat. területű és a kismombori 2172 szu tjkvben felvett 1262—1264 és 1205/1 hrsz. sz. 20 hold 486 négyesszögű kat. tanyával együtt 5 évi haszonbérbe kiadó. Háromnegyedrészre hagyomány földnek használható. Értekezni lehet; vagy levélileg, vagy személyesen,

Özv. Jobb Jánosnéval

Perjámoson, Kossuth Lajos-utca 190 szám alatt.

Kiadó veteményföldek.

Gerizdesen mintegy 8 hold belsőnyomási Breuer tanyán mintegy 10 hold vetemény alá KIADÓ. — Bővebb felvilágosítást nyújt

Breuer Dezső

Makó fő-tér

Eladó jászágó.

Gazdálkodással való felhagyás miatt tájfajta tenyész kancák és calkók, klesfas és fejős faj tehének, tenyész bika és enyész úszók, gazdasági eszközök és szerszámok eladók.

Márton Ferencnél

az igácsi útfőlen tanya 644 szám a.

6 db süldő

8 hónapos erősen fejlett Özv. HAJDU JÁNOSNÉ nál Bajsa utca 13 szám alatt ELADÓ.

Felvetetik egy pénztáros

kisasszony Iritz Sámuel

özv. cégnél.

Ideálisan szép üde arcbr

Máshol sehol, csak kizárólag

erémés fehér színben, Ideál-szappan.

Makó-Ujváros Kudar-féle gyógyszerárban szereshető be. Törvényesen védve van. 1 tégely Ideál-crém. 1 üveg Ideál-tej, Ideál-pouder rózsa.

Kudar Lajo gyógyszerár, Makó-Ujváros

ma már egyedül a Kudar-féle Makói Ideál crémmel, Ideál arc-tej ápolásával érhetünk el, 1000-nél több elismerés bizonyítja, hogy pattanást, arcvörösséget, májfoltot, szeplőt elmulaszt

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, és fog-sorok, szájdátás nélküli, aranyból, platinából

fogtömések

ezüst-amalgámból és a fogszével azonos porcellámból. Fogkövek eltávolítását, fogak fehérítését és hibás fogsorok átalakítását vállalom. 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szakudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes bizalommal:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-utca, Böhm-féle ház, Makón.

Jó és olcsó

munkát ha óhajt, forduljon teljes bizalommal az alant irt céghez. Üzletomben ruhatisztitást, javitást, átalakitást

női és férfi ruha- neműekben elválalok

Kiánatra házhoz megyek. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló fisztelettel:

Nagy Istvan

szabó-mester, Hajnal-utca 14.

Eladó földek Vere- besben és Bánomban

Értekezni lehet:

Iritz Miksánál.

Új fűző-divatterem Makón.

Értesitem a n. é. makói és megyei hölgyközönséget, hogy Makón, a főtéren, az Otthon-kávéház mellett, a legkényesebb igényeknek megfelelő, teljesen modern

női fűző divattermet létesítettem.

Nagyszertben berendezett üzletomben a legmodernebb női hosszú és rövid fűzők, halcsonttal vagy anélkül, hát egyenesítő, mell-tartók, has-tartók, stb.

A legelegánsabb harisnyák, nap- és esernyőket állndóan raktáron vannak, a legnagyobb választékban, ugyancsak elvállalom fűzők, eső- és napernyők javítását és tisztítását. Külön lejhivom a n. é. hölgyközönség figyelmét a leghatásosabb és legelsőrendű készítményü

arc- és hajápoló szerekre, melyek a legkiválóbb minőségben és a legutányosabb árakon kaphatók.

Magam és üzletem a n. é. hölgyközönség legjobb indulatába és pártfogásába ajánlja

Nemes Ferencné.

Kiadó hagymaföldek közel a városhoz Iritz Miksánál.

Felvétetik egy ügyes kiszolgáló leány IRTIZ Sámuel özv. cégnél.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos árban felvételnek a kiadóhivatalban